

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 19 december 2013

MEDITATIE

De verkondiging van Christus' geboorte

De herders die de nachtwake hielden over hun kudde hebben niet alleen de boodschap van de engel des Heeren vernomen dat Christus geboren is maar de geboorte van de Zaligmaker voor hen, wordt hen persoonlijk bekend gemaakt.

Er wordt bij gezegd voor wie Hij is geboren. En daar komt het toch op aan want wat hier tegen de herders gezegd wordt, kan niet tegen alle mensen gezegd worden.

Als hier alleen maar gezegd was dat Christus was geboren, dan was het ook wonderlijk maar wat zou een verdrukke, door onweder voortgedrevene, ongetrooste daarmee moeten doen?

Wat zijn de herders voor mensen geweest? Zij hebben hun schuld en verlorenheid ingeleefd. Zij vrezen voor

Dat u heden geboren is de Zaligmaker.

Lukas 2:11a

de heerlijkheid des Heeren. Het wordt niet zo maar tegen de herders gezegd: "Vreest niet." Zo is er nog een volk dat Godskennis en zelfkennis mag ontvangen. Zij beleven dat zij voor de heerlijkheid des Heeren niet kunnen bestaan. Kennen wij uit eigen onderzinking daar ook iets van?

Deze herders hebben in die weg ook de Zaligmaker nodig gekregen. Zij vragen aan de engel niet waar hij het over heeft maar zij behoren tot het overblijfsel naar de verkiezing der genade dat de vertroosting Israëls verwachtte. Zij zijn bedroefden van hart. De nacht waarin ze zich bevinden is een beeld van hun zieletoestand.

Droefheid en duisternis is er in hun hart. En nu maakt de Heere eerst plaats voor het geboorteb bericht van de komst van Zijn Zoon in het vlees. God heeft Zelf bepaald voor wie deze boodschap is bestemd. Het woordje "u" wijst in de eerste plaats naar de herders in de velden van Bethlehem Efratha. Het zijn geen vooraanstaande mensen maar "aller afschraapsel", het uitvaagsel van de maatschappij waar men niet mee te maken wilde hebben. Maar nu is dit het wonder dat de Heere vele godsdienstige mensen voorbij gaat en dat afgekeurde volk opzoekt. Aan die eenvoudige herders wordt de boodschap gezonden "dat u heden geboren is". Voor vrezende mensen, die het mogen horen: het is voor u. Dat het voor anderen kan is groot, maar hoe vieren wij

kerstfeest? Is het ons ook gegaan als bij de herders? Zij verkeren innerlijk en uiterlijk in de nacht. En nu wordt het voor deze nachtdiscipelen kerstfeest. Zij krijgen een boodschap uit de hemel, zonder dat ze er naar gevraagd hebben. Wat is het een wonder als in de nacht van hun ellende, van bestrijding en aanvechting het persoonlijk waar wordt: "Heden".

Dan verandert alles van stonde aan. Voor deze oprechten gaat het licht op in de duisternis: "U is heden geboren de Zaligmaker, Welke is Christus de Heere, in de stad Davids".

De heerlijkheid des hemels omschijnt hen. Er komen werkzaamheden met het Woord dat hun bekend wordt gemaakt. Sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest wordt hen geschonken. In plaats van bittere klacht "de morgen, ach, wanneer?" geeft de Heere een nieuw lied in hun mond en mogen zij zingen van de wegen des Heeren.

De herders gaan uit om de Zaligmaker, Die zij missen, te zoeken en rusten niet voor ze Hem gevonden hebben. Kennen wij daar ook iets van? De herders mogen alles uit hun handen leggen, zelfs hun dagelijks werk. Zij hebben geen zorg meer over hun kudde. Dan wordt het Kerstfeest in de tijd "In dezelve is de eeuwigheid, opdat wij behouden werden". Jesaja 64:5 Straks komen zij tot de stad en de kribbe. Bovenal tot het Kindeke. En als zij terug keren naar Bethlehem worden zij boodschappers van deze goede tijding en mogen zij God verheerlijken omdat hun is geboren de Zaligmaker. Hoevelen hebben een Kerstfeest met veel sfeer maar waarbij het hart leeg blijft. Een Kerstfeest zonder schuldbeleving en zonder Christus.

Het wordt ons nog verkondigd wat er in Hem te vinden is maar ook dat er in onze harten voor Hem plaats gemaakt moet worden. Laten deze dingen onder ons volkomen zekerheid hebben dat er een Goddelijke orde is, Adam niet geleerd is Christus niet begeerd. Voor een schuldverslagene

Inhoud

- 1 De verkondiging van Christus' geboorte
- 2 Op weg naar Kerst (3) Anna
- 3 Spreuken (26)
- 4 En men noemt Zijn Naam...
- 6 Goed kerkelijk gebruik
- 7 Gedichten van 'meester Droogers'
- 8 De waarde van onze belijdenis
- 9 Even maar...
- 10 Gedichten van 'meester Droogers'
- 10 Boekennieuws
- 11 Kerknieuws
- 12 Berichten
- 13 Kerkdiensten

mag het gelden: ik verkondig u grote blijdschap die al den volke wezen zal. De kanttekening bij onze Statenvertaling zegt het zo terecht bij deze woorden “namelijk Gods volk”. Dat volk mag met de herders aankomen “door

‘t Goddelijk licht geleid”.

Voor hen mag het wonder gelden: “Dat u heden geboren is de Zaligma-ker”.

Waardenburg,

ds. M. Mondria

3

Op weg naar Kerst

Anna

In deze tijd die aan het herdenken van het feit van Christus' komst in het vlees voorafgaat, worden we bepaald bij het adventsleven van verschillende kinderen des Heeren. Eén van hen is de oude Anna die woont in Jeruzalem. In Lukas 2:36 lezen we van haar. 'En er was Anna'. Mogen we vier dingen van haar zeggen.

Zij is verbonden aan Adam

Dat komt wel het meest uit in het feit dat deze dochter van de voor ons onbekende Fanuël komt uit de stam van Aser. Een stam uit het tienstammenrijk die de Heere verlaten had in de lijn der geslachten. Een stam die tenslotte in de ballingschap ten onder was gegaan. Anna kwam uit deze stam.

Ook Anna was een kind van Adam. Ook Anna was een kind des toorns die in het rijk Gods niet komen kon. Ook

Anna had van nature geen uitzien naar de Heere. Ook Anna lag dood in de zonden en de misdaden. Maar juist ook in het leven van Anna schittert vrije soevereine en opzoekende zondaarsliefde. De Heere had ook dit Adamskind uit de stam van Aser liefgehad met een eeuwige liefde. Hij had haar in de tijd door wederbarende genade opgezocht en in een stervend leven een uitzien in haar hart gewerkt naar de komende Christus.

Lezer, genade valt zo eeuwig vrij. Anna kwam niet uit een beste stam. Anna had wellicht geen rijk voorgeslacht. Anna was ook een verloren Adamskind, maar ze werd opgezocht uit genade alleen. En die God van Anna leeft nog! Hij zoekt nog het verloren. Anna tekent ons dat er nog doen aan is, zelfs voor de grootste der zondaren. Ja, zelfs nog voor een oude, koude en harde zondaar en zondares.

De profetes Anna.

Zij is verbonden aan Gods inzettingen

De Heilige Geest laat Lukas opschrijven dat ze niet week uit de tempel. Daar lag haar leven. In de dienst des Heeren. Al was het dan een donkere tijd in godsdienstig opzicht. Al waren er wellicht weinig godvrezende priesters, maar Anna was toch in de tempel. Op de plaats waar de Heere in offers onderwijs gaf aan haar ziel.

Ligt ons leven ook in de dienst des Heeren? Dat we Gods Woord onderzoeken, dat we getrouw naar Gods huis komen, op zondag en door de week. Anna was er altijd, al was ze dan al 84 jaar oud. Daar lag haar leven. Anna, die door Gods Geest geleerd had dat haar ongerechtigheden scheiding maakten tussen God en haar ziel. Dat was de smart van haar leven geworden. Anna verstond met haar hart, als het mes van de priester neerdaalde in het offerdier: dat heb ik verdiend. Maar Anna had als een rechteloze ook mogen verstaan dat er Eén komen zou Die haar zou verlossen van haar kwaad, de zonde, maar haar ook zou herstellen in Gods gemeenschap.

We lezen niet van haar dat ze daar, net als Simeon, een bijzondere belofte voor had gekregen. Maar we weten wel dat ze als een profetes bijzonder door de Heere vanuit de Schrift was onderwezen in de heilgeheimen van het zalig worden en daar ook tot anderen van mocht spreken. Haar leven was: vasten, bidden en God dienen (Luk. 2:37). Vasten dat ze in beginsel een afkeer gekregen had van de zonde. Ze was vreemdeling geworden op de aarde en haar leven was in het verborgene de Heere in alles benodigen in een afhankelijk gebedsleven. Ja, het nieuwe deel van de oude Anna begeerde de Heere te dienen en te gehoorzamen en dat kwam uit in haar verbondenheid aan de dienst des Heeren, in haar uitzien naar Hem Die in de offers werd aangewezene. Zijn komst alleen kon haar heil volmaken.

Kom, kent u ook dat missende, uitzien-ende leven als een onwaardig Adamskind, die toch de Heere niet missen kan en zo in verbondenheid aan Gods inzettingen uw weg mag gaan?

Zij is verbonden aan de Zaligmaker

Dat mag haar op haar hoge leeftijd ten deel vallen. Wellicht vele jaren met de dichter gezongen: 'Mijn ziel vol angst en zorgen, wacht sterker

op den Heere, dan wachters op de morgen, de morgen, ach wanneer? En dan op Gods tijd, doorgaans na een lange, bange weg van ontdekking, ontgroning, ontlediging en ontbloting, betoont de Heere als een verrassend God, in het toevallen van het recht, Hem te openbaren, de verwachte Messias (kantt. 47).

Haar leven was: vasten, bidden en God dienen (Luk. 2:37). Vasten dat ze in beginsel een afkeer gekregen had van de zonde.

Ze mag, evenals Simeon, dat Kindeke aanschouwen dat daar in de tempel de Heere wordt voorgesteld. Niet alleen met haar oude, natuurlijke ogen, maar veel meer met de ogen des geloofs. Hem zien, Die ze dan belijden mag als de van God geschonken, volkomen Zaligmaker, Die als God en mens in één Persoon, de enige Middelaar is tussen de heilige God en de doodschuldige Anna. Ook haar geschonken in de stand van het leven tot wijsheid, gerechtigheid, heiligheid en een volkomen verlossing. Ze mag met Maria in die onvergetelijke tiende ure, Hem ook haar Zaligmaker noemen.

O, uitziend advenstvolk, zo Hij vertoeft, verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven. Hij zal ook u verschijnen tot vreugde van uw ziel.

Zij is verbonden aan Gods uitziend volk

We lezen in Lukas 2:38 dat ze aan degenen die in Jeruzalem ook iets van dat uitziende leven kennen, mag gaan vertellen dat Hij gekomen is, en wat Hij aan haar ziel gedaan heeft. In deze weken van advent mag dan de vraag wel zijn of u ook behoort tot dat uitziende volk? Of Anna ook bij u en jou welkom zou zijn? Of zou Anna maar een sfeerbreker zijn op ons gezellige, drukke, met kaarsen verlichtend kerstfeest? Voor dat uitziend volk zal gelden, ook al bent u misschien al oud, of denkt u dat er nooit een oplossing komt voor uw ziel: gij die God zoekt in al uw zielsverdriet, houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven!

Scherpenzeel, ds. A. Verschuure

SPREUKEN

26

Rijkdom en armoede

'Beter is weinig met de vreze des HEEREN, dan een grote schat en onrust daarbij.'

Spreuken 15:16

Luther heeft gezegd: 'Als iemand godzalig wil leven, moet hij het spreukenboek voor zijn dagelijks huis- of gebedenboek houden'. Het zijn de woorden der wijzen.

In de bovenstaande tekst wordt er onderwijs gegeven aangaande de vreze des HEEREN. De vraag komt naar boven: Wat is dat? Deze uitdrukking lezen we vaak in de Schrift. Van nature weten wij de betekenis niet. Althans, niet met ons hart. De vreze des Heeren is niet een wegvuchten van God in slaafse vrees. Maar het is een naderen in aanbidding, in verwondering en neerbuigen. Kennen wij iets van deze beoefening?

Deze beoefening komt uit in een kinderlijk gebed. Een bede om de Heere te mogen kennen of nader te leren kennen. Het is een nauw leven: Heere wat wilt U dat ik doen zal? Als de kennis van God en van onszelf wordt verdiept, gaan we ook vragen om de kennis van Christus. Dit is een onvergankelijke schat. De Zoon van God heeft deze schat verdiend. 'En op Hem zal de Geest des Heeren... de Geest der kennis en de vreze des Heeren'.

Mag u uit Christus bediend worden? Een uitziend volk zal niet beschamd worden. Zij mogen op Gods tijd ervaren: Ik zal Mijn vreze in hun hart geven. Dit zegt de Heere en Hij is een Waarmaker van Zijn Woord.

Nu staat er in de tekst dat die mensen gelukkig zijn die de vreze des Heeren kennen. Ze zijn zelfs gelukkig als zij niet veel hebben van deze wereld. Er staat in dit 16e vers zelfs: 'Beter is weinig met de vreze des Heeren...'. Als we de Heere tot ons deel mogen hebben is het goed. Ook al hebben we niet veel goederen. Dit is een rijke les. Als de Heere dit leert, weten wij ook waar we ons op moeten richten. Niet op de wereld maar op God. Hoe functioneert dit in uw leven?

We lezen nog een les in de tekst: ...dan een grote schat en onrust daarbij. Dat is ook waar. Wat kunnen wij veel hebben in deze wereld, maar onrustig zijn. Als dit ons leven is, zullen wij geen rust vinden. We weten wat Augustinus zei: 'Ons hart is onrustig in ons, totdat het rust vindt in de God'.

Welke schat kennen wij? De schat van de vreze des Heeren of de schat van de wereld? Er is een groot onderscheid: rust in God of eeuwig onrustig.

Poortugaal, ds. C. Neele

En men noemt Zijn Naam...

In één van de oude jaargangen van het Gereformeerd Weekblad, dat inmiddels niet meer bestaat, trof ik een artikel aan van de hand van de bekende bevindelijk - gereformeerde ds. I. Kievit, waarin hij een groot aantal namen van de Middelaar heeft vermeld. We nemen dat artikel hier opnieuw over; zonder de spelling aan te passen. Het leek ons als redactie een goede gedachte in het Kerstnummer van ons blad stil te staan bij de vele, vele namen die door de Middelaar worden gedragen. Namen die Hij niet nodig heeft om Zich van anderen te onderscheiden - zoals wij - maar waarin Hij iets van Zijn heilig Wezen heeft willen openbaren: tot troost en onderwijs van een schuldig en een dwaas volk. Jesaja noemt in hoofdstuk 9 : 5 vijf namen van de Messias, als hij belijdt het geboren Zoon - van God. 'En men noemt Zijn Naam...' Vandaar het opschrift. Want Hij is werkelijk zoals Hij heet! Misschien kunnen onze kinderen er een aantal uit het hoofd leren...

v. A.

Hieronder volgen de namen en titels van den Heere Jezus. Achter elke naam of titel voeg ik één text toe, waar men deze kan vinden.
Het moge een bijdrage zijn voor dit Kerstnummer en aanleiding zijn tot overdenking en genieting van den rijkdom, die is neergelegd in Bethlehem's kribbe. Deze Jezus is zóó rijk, dat alles onmogelijk in één naam kan worden vastgelegd; daarom is de Heere zoo nederbuigend goed in vele namen en titels ons den rijkdom te tekenen van den Christus Gods.

Adam (laatste). 1 Cor. 15 : 45.
Afschijnsel van de heerlijkheid Gods.
Hebr 1 : 3.
Alfa en Omega. Op. 1 : 8, 11.
Amen. Op. 3 : 14.
Apostel onzer belijdenis. Hebr. 3 : 1.

**

Banier der volken. Jez. 11 : 10.
Bedienaar der heilighdoms en des waren tabernakels. Hebr. 8 : 2.
Beeld Gods. 2 Cor. 4 : 4.
Begin en einde. Op. 1 : 8.

De stad Bethlehem.

Begin der schepping Gods. Op. 3 : 14.
Bemide Gods. Matth. 12 : 18.
Borg des verbonds. Hebr. 7 : 22.
Broeder. Matth. 12 : 50.
Brood des levens. Joh. 6 : 34.
Bruidgom. Matth. 9 : 15.

**

Christus. Matth. 1 : 16.
Christus Gods. Luc. 9 : 20.
Christus des Heeren. Luc. 2 : 26.

**

David. Ez. 34 : 23.
Deur van den schaapsstal. Joh. 10 : 7.
Dienaar der besnijdenis. Rom. 15 : 8.

**

Eerste en Laatste. Op. 2 : 8.
Eersteling dergenen die ontslapen zijn. 1 Cor. 15 : 20.
Eerstgeborene aller creaturen.
Coll. 1 : 15.
Eerstgeborene onder vele broeders.
Rom. 8 : 29.
Eerstgeborene uit de doden. Op. 1 : 5.
Engel. Ex. 23 : 20.
Engel van Gods aangezicht. Jez. 63 : 9.
Engel des Heeren. Mal. 2 : 7.
Engel des verbonds. Mal. 3 : 1.
Erfgenaam van alles. Hebr. 1 : 2.

**

Fundament. Ef. 2 : 20.
Fontein tegen de zonde. Zach. 13 : 1.

**

Gave (onuitsprekelijke) Gods.
Joh. 4 : 10.
Geliefde Zoon. Matth. 3 : 17.
Getrouwe en waarachtige. Op. 19 : 11.
Getuige (getrouwe). Op. 19 : 11.
Getuige der volken. Jez. 55 : 4.
Gezalfde des Heeren. Hand. 4 : 26.
Gezalfde boven Zijne medegenoten.
Ps. 45 : 8.
Gezalfde met den Heiligen Geest
Hand. 10 : 38.
God. Rom. 9 : 5.
God (sterke). Jez. 9 : 5.
God boven alles te prijzen. Rom. 9 : 5.
God des ganschen aardbodems.
Jez. 54 : 5.

**

Heere. Luc. 2 : 11.
Heere (alléén zalige en machtige).
1 Tim. 6 : 15.
Heere, almachtige God. Op. 15 : 3.
Heere, onze gerechtigheid. Jer. 23 : 6.
Heere der Heeren. 1 Tim. 6 : 15.
Heere der heirscharen. Jez. 44 : 6.
Heere uit den hemel. 1 Cor. 15 : 47.
Heere Jezus. Hand. 7 : 59.
Heere Jezus Christus. Hand. 16 : 31.
Heere van allen. Hand. 10 : 36.

Heere van den sabbath. Matth. 12 : 8.
 Heerlijkheid des Heeren. Jez. 40 : 5.
 Heerlijkheid van Israël. Luc. 2 : 32.
 Heerscher. Micha 5 : 1.
 Heiligdom. Jez. 8 : 14.
 Heilige. Op. 3 : 17.
 Heilige en Rechtvaardige.
 Hand. 3 : 14.
 Heilige Gods. Marc. 1 : 24.
 Heilige Israëls. Jez. 41 : 14.
 Heiligheid der heiligheden.
 Dan. 9 : 24.
 Heilig Kind Jezus. Hand. 4 : 30.
 Held. Ps. 45 : 4.
 Herder. Joh. 10 : 11.
 Herder (grote) der schapen.
 Hebr. 13 : 20.
 Herder (overste). 1 Petr. 5 : 4.
 Herder der zielen. 1 Petr. 2 : 25.
 Hoeksteen. Ps. 118 : 22.
 Hoeksteen (uitverkoren en dierbaar).
 1 Petr. 2 : 6.
 Hoofd der gemeente. Ef. 1 : 22.
 Hoofd van het lichaam der gemeente.
 Coll. 2 : 19.
 Hoofd eens iegelijken mans.
 1 Cor. 11 : 3.
 Hoofd van alle overheid en macht
 Coll. 2 : 10.
 Hoogepriester. Hebr. 3 : 1.
 Hoop. 1 Tim. 1 : 1.
 Hoorn der zaligheid. Luc. 1 : 69.

**

Ik ben. Joh. 8 : 58.
 Immanuël. Matth. 1 : 23.

**

Jezus. Matth. 1 : 21.

**

Kind. Jez. 9 : 5.
 Kind Jezus. Luc. 2 : 27.
 Kindeken. Luc. 2 : 12.
 Koning der eere. Ps. 24 : 7.
 Koning der heiligen. Op. 15 : 3.
 Koning van Israël. Joh. 1 : 50.
 Koning der Joden. Matth. 2 : 2.
 Koning der koningen. 1 Tim. 6 : 15.
 Koning van Zion. Zach. 9 : 9.
 Knecht Gods. Jez. 42 : 1.
 Knecht (rechtvaardige). Jez. 53 : 11.
 Kracht Gods. 1 Cor. 1 : 24.

**

Lam. 1 Petr. 1 : 19.
 Lam Gods. Joh. 1 : 29.
 Leraar van God gekomen. Joh. 3 : 2.
 Leeuw van Juda. Op. 5 : 5.
 Leidsman. Matth. 2 : 6.
 Leven. Joh. 11 : 25.
 Leven (eeuwig). 1 Joh. 1 : 2.
 Levend brood. Joh. 6 : 51.
 Licht. Joh. 1 : 8.
 Licht der heidenen. Luc. 2 : 32.
 Licht der wereld. Joh. 8 : 12.

Liefste. Hoogl. 5 : 16.

**

Man. Jez. 32 : 2.
 Man der rechterhand Gods.
 Ps. 80 : 17.
 Man van smarte. Jez. 53 : 3.
 Metgezel Gods. Zach. 13 : 7.
 Meester. Matth. 8 : 19.
 Mensch. 1 Tim. 2 : 5.
 Mensch (tweede). 1 Cor. 15 : 47.
 Messias. Dan. 9 : 25.
 Middelaar. 1 Tim. 2 : 5.
 Morgenster. 2 Petr. 1 : 19.
 Morgenster (blinkende). Op. 22 : 16.

**

Nazarener. Matth. 2 : 23.

**Deze Jezus is zóó rijk, dat
 alles onmogelijk in één naam
 kan worden vastgelegd.**

**

Offerande en slachtoffer. Ef. 5 : 2.
 Oorzaak der eeuwige zaligheid.
 Hebr. 5 : 9.
 Opgang uit de hoogte. Luc. 1 : 78.
 Opstanding en leven. Joh. 11 : 25.
 Opziener der zielen. 1 Petr. 2 : 25.
 Oude van dagen. Dan. 7 : 22.
 Overste van de koningen der aarde.
 Op. 1 : 5.
 Overste Leidsman der zaligheid.
 Hebr. 2 : 10.
 Overste Leidsman en Voleinder des
 geloofs. Hebr. 12 : 2.

**

Pascha. 1 Cor. 5 : 7.
 Plant van naam Ez. 34 : 29. Profeet.
 Hand. 3 : 22.
 Priester (naar de ordening van
 Melchizedek). Hebr. 6 : 20.

**

Raad. Jez. 9 : 5.
 Rantsoen voor allen. 1 Tim. 2 : 6.
 Rechter (rechtvaardige). 2 Tim. 4 : 8.
 Rechter over levenden en doden.
 Hand. 10 : 42.
 Rechtvaardige. Hand. 3 : 14.

**

Schepper van Israël. Jez. 43 : 15.
 Schuilplaats. Jez. 32 : 2.
 Silo. Gen. 49 : 10.
 Smaad van mensen. Ps. 22 : 6.
 Spruit. Zach. 3 : 8.
 Spruite (rechtvaardige). Jen 23 : 5.
 Steen des aanstoots. 1 Petr. 2 : 7.
 Steen (beproeft). Jez. 28 : 16.
 Steen (verworpen). Ps. 118 : 22.
 Steenrots (geestelijke). 1 Cor. 10 : 4.

Ster, voortgekomen uit Jacob.
 Num. 24 : 17.

**

Testamentmaker. Hebr. 9 : 16.
 Tronk (afgehouden van Isaï)
 Jez. 11 : 1.

**

Uitgedrukte beeld van Gods zelfstan-
 digheid. Hebr. 1 : 3.
 Uitverkorene Gods. Matth. 12 : 18.

**

Vader der eeuwigheid. Jez. 9 : 5.
 Verberging tegen den wind.
 Jez. 32 : 2.
 Verbond des volks. Jez. 42 : 6.
 Verlosser. Job 19 : 25.
 Vertrouwing Israël. Luc. 2 : 25.
 Verzoeningsoffer. 1 Joh. 2 : 2.
 Voorbeeld. Joh. 13 : 15.
 Voorbidder. Rom. 8 : 34.
 Voorloper. Hebr. 6 : 20.
 Voorspraak. 1 Joh. 2 : 1.
 Vorst. Jez. 55 : 4.
 Vorst van het heir des Heeren.
 Joz. 5 : 14.
 Vorst Israëls. Ezech. 34 : 24. Vorst des
 levens. Hand. 3 : 15.
 Vorst en Zaligmaker. Hand. 5 : 31.
 Vrede. Ef. 2 : 14.
 Vredenvorst. Jez. 9 : 5.
 Vriend. Joh. 15 : 13.
 Vriend der zondaren. Matth. 11 : 12.

**

Waarachtige. 1 Joh. 5 : 20.
 Waarachtige God. 1 Joh. 5 : 20.
 Waarheid. Joh. 14 : 6.
 Weg. Joh. 14 : 6.
 Wetgever. Jac. 4 : 12.
 Wonderlijk. Richt. 13 : 18.
 Woonstede Gods. 2 Cor. 5 : 19.
 Woord. Joh. 1 : 1.
 Woord Gods. Openb. 19 : 13.
 Wortel van Isaï. Jez. 11 : 10.
 Wortel en geslacht Davids.
 Openb. 5 : 5.
 Wijnstok. Joh. 15 : 1.
 Wijsheid Gods. 1 Cor. 1 : 24.

**

Zaad van Abraham. Gal. 3 : 16.
 Zaad der vrouw. Gen. 3 : 15.
 Zaligheid. Luc. 2 : 30.
 Zaligmaker. Luc. 2 : 11.
 Zon der gerechtigheid. Mal. 4 : 2.
 Zoon des Allerhoogsten. Luc. 1 : 32.
 Zoon Gods. Hebr. 1 : 5.
 Zoon des gezegenden Gods.
 Marc. 14 : 61.
 Zoon (eniggeborene) des Vaders.
 Joh. 3 : 16.
 Zoon van David. Matth. 1 : 1.
 Zoon des menschen. Matth. 8 : 20.

Goed kerkelijk gebruik

Het woord advent is afkomstig van het Latijnse woord adventus dat komst, aankomst of nadering betekent. Vermoedelijk zullen weinig mensen buiten de kerk het woord nog kennen: het is een typisch kerkelijke term die zelfs aan de meesten van onze kinderen wel bekend is.

Immers, wij weten niet beter of de vier zondagen die aan het kerstfeest voorafgaan zijn de adventszondagen. Wij weten niet beter, schreef ik. Toch moeten we beseffen dat de gewoonte om op deze zondagen bij de adventsverwachting stil te staan, tamelijk jong is. Aanvankelijk kende de kerk des Heeren geen adventszondagen. Eerst na enkele eeuwen ontstond de gewoonte gedurende een periode van drie weken bij de adventsverwachting stil te staan. Sedert de elfde eeuw telde de adventstijd vier weken. Het gereformeerd protestantisme wilde er aanvankelijk niet van weten. Men was immers wars van alles dat riekte naar de Roomse feest- en heiligendagen. Zo sprak de Provinciale Synode van Dordrecht in 1574 uit:

“Aangaande de feestdagen, nevens de zondag, op dewelke men zich van de arbeid pleegt bijzonder te onthouden, en in de tempel te vergaderen, is besloten, dat men met de zondag alleen tevreden zal zijn. Doch zal men de gewoonlijke materiën van de geboorte Christi, zondags vóór de Kerstdag in de kerk behandelen, en het volk van de afdoening dezes feestdags vermanen, en ook van dezelfde materie op de Kerstdag prediken, indien hij valt op een predikdag...” (artikel 53).

Dit standpunt hebben onze gereformeerde vaders echter niet vol kunnen houden: het kerkelijk gebruik werd anders en de Kerstdag werd een feestdag waarop werd gepreekt. Van adventszondagen als algemeen aanvaard gebruik zoals wij dat kennen is echter pas veel later sprake. Het is daarom niet zo eenvoudig bij onze oude schrijvers adventsstoffen te vinden. Overigens is er onder ons vandaag de dag wel overeenstemming over het nut van het aanhouden van het kerkelijk jaar. Zo krijgen de kardinale heilsfeiten waarop de zaligheid

van Gods Kerk rust, de aandacht die zij verdienen.

Het ontstaan van de adventsverwachting

Onder adventsverwachting verstaan wij het uitzien door de Kerk van het Oude Testament naar de Beloofde der vaders. Die verwachting heeft ongeveer veertig eeuwen geduurd, van de allereerste (moeder)belofte in het Paradijs tot de komst van Christus in het vlees. Nooit is in woorden uit te drukken, welk een wonder dat komen van de Zoon van God naar deze wereld betekent. Laten we toch goed bedenken: niemand vroeg erom! Adam vroeg niet om een Middelaar toen hij al bevende voor God vlood in de struiken van Edens hof. En nooit in al die eeuwen die achter ons liggen heeft ook maar één mens uit zichzelf verlangd naar de komst van de Middelaar. Dat is een ontzettende gedachte. Het is ook een verootmoedigende gedachte. De komst van Christus is een werk geweest van een drieënnig God, opgekomen in Zijn liefdeshart, voortgekomen uit Zijn welbehagen. Het ging in die komst in de allereerste plaats om de verheerlijking van God Zelf. Dat is toch in al het werken Gods Zijn hoogste drijfveer en eerste doel: Zijn eigen eer! En de eer van God sloot de zaligheid van de uitverkoren Kerk niet uit, maar in.

Christus zou nooit gekomen zijn als God het niet had gewild. Maar ook moeten we zeggen dat er nooit een adventsverwachting zou zijn geweest, indien God die Zelf niet had verwekt in de harten van de Zijnen. De adventsverwachting is dus ontstaan doordat de HEERE Zijn belofte schonk. Dit Woord der belofte verwekte de adventsverwachting - maar dit Woord der belofte werd tevens ook voorwerp en grond van die verwachting. Een wonderde wederkerigheid! Zo is het overigens nog altijd. Wanneer de Heere in het hart van een mens het geloof verwekt, gebruikt Hij daar altijd Zijn Woord voor. Dat Woord geeft Hij levendmakende en zieldoordringende kracht door er Zijn Geest aan te paren. Dan is dat Woord levend en krachtig en scherpsnijdender dan

enig tweesnijdend zwaard. Maar datzelfde Woord dat als een middel in ‘s Heeren Hand diende om het geloof te werken wordt nu tevens voor het geloof een fundament om zich op te gronden.

God heeft de adventsbelofte telkens weer vernieuwd. Tussen de moederbelofte van Genesis 3:15 en de aankondiging van Jezus' geboorte aan Maria door Gabriël in Lukas 1:35 liggen vierduizend jaar. Deze vernieuwing is echter niet een monotone herhaling; er is sprake van een steeds toenemende rijkdom en van een steeds helderder nauwkeurigheid en precisie. Rijker wordt de belofte: het is als bij Abraham, aan wie de Heere eerst beloofde dat zijn zaad zou zijn als het stof der aarde en later als de sterren des hemels. Sterren zijn schoner dan stof! Nauwkeuriger ook wordt de adventsbelofte. Het gaat als van knop naar bloem en als van bloem naar vrucht. Wist Adam slechts dat het beloofde Zaad uit een vrouw zou worden geboren. Abraham wist dat de belofte door middel van Sara zou worden vervuld en David wist dat de Beloofde zijn Zoon zou zijn.

Er is onder ons nog een uitzienend volk, dat zonder de komst van de Beloofde der vaders niet meer leven en niet sterven kan.

De inhoud van de adventsverwachting

De inhoud van de adventsverwachting is met één woord en met één Naam samen te vatten: Christus. De vromen van het Oude Testament hebben een Persoon verwacht en niet maar een zaak. Zo liet Johannes de Doper aan de Heere Jezus vragen of Hij Degene was Die komen zou, of dat men nog een ander te verwachten had (Mattheüs 11:3). En wij lezen dat Filippus aan Nathanaël boodschapte: Wij hebben Dien gevonden, van Welken Mozes in de Wet geschreven heeft, en de profeten... (Johannes 1:46). Deze Persoon is wel op velerlei wijze afgeschaduwd of getypeerd door de ceremoniën van het Oude Testament. Lees er Zondag 6 van de Heidelbergse Catechismus maar eens op na. De komst van deze onuitsprekelijk heerlijke Persoon is op velerlei wijze in beeldende taal voorzegd. De

profeten hebben Zijn komst vergeleken bij het opgaan van de zon, soms na een donkere nacht vol van regen (2 Samuël 23:4). Of bij het voortkomen van een klein groen spruitje uit een schijnbaar dode, harde tronk (Jesaja 11:1). Of bij het plotseling en helder verschijnen van een blinkende ster (Numeri 24:17). Of bij het onverwacht zonder enig menselijk toedoen losraken van een kleine steen van een hoge berg (Daniël 2:44, 45)...

De vervulling van de adventsverwachting

Er is iets opmerkelijks in de heilsgeschiedenis. Dit opmerkelijke loopt als een gouden draad door de gehele Heilige Schrift. Niet maar nu en dan is het op te merken, maar het blijkt een merkteken van het werk Gods te zijn, dat telkens weer opnieuw Zijn doen kenmerkt. We doelen op het feit dat aan de vervulling van Gods beloften steeds een periode van donkerheid en onmogelijkheid voorafgaat. Nogmaals: die perioden zijn er de gehele heilsgeschiedenis door geweest. Denk bijvoorbeeld aan de geschiedenis van Izaks geboorte: ging het niet vijftwintig jaren door de onmogelijkheid heen - en zelfs ook daarna weer opnieuw? Denk aan Davids koningschap: heeft hij het niet in een weg van de Heere gekregen waarin het met Gods beloften de dood in scheen te gaan en duivel en hel het schenen te winnen? Denk aan Athalia's moordpartijen: scheen het niet voor altoos gedaan met het huis van David toen zij het koninklijk zaad ombracht; scheen het toen ook niet gedaan met de belofte van de Messias? De kern waar het steeds weer om draait is dit: wanneer de Beloofde komt, zwijgt de belofte! Gods weg kenmerkt zich door de afsnijding van alle mogelijkheden aan 's mensen kant.

We zouden ons vergissen als we meenden dat dit alleen de heilsgeschiedenis betreft! Gods knechten mogen deze lijn in de prediking doortrekken naar het heilsordelijke en bevindelijke leven. De enige norm voor de bevinding kan immers slechts liggen in het objectieve werk van God, geopenbaard in de Schrift. Mij trof een citaat van wijlen professor Wisse in zijn mooie boekje *De heilsfeiten*. Hij schrijft daar (blz. 14, 15): "Want let er wel op: één en denzelfden gang volgt God ook in de genadebedeling in ons."

We moeten bij al de heilsfeiten deze soevereine Wet Gods in het oog houden; n.l. zoals Gods weg is vóór ons,

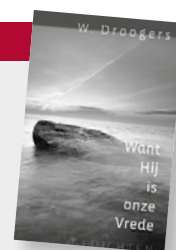
in de voorwerpelijke heilsfeiten, zoo is ook naar eenzelfde lijn Gods genadegang in ons; in ons zieleleven. Dit is een goed gereformeerde bijbelse opvatting. Er is nacht, er is geboorte, er is sterven, er is opstanding, er is hemelvaart, er is hemelvaart, ook binnen in ons. Dit loopt alles langs dezelfde lijnen, hier is een parallel. Hoe komt zulks? Omdat beide rusten in den aard, in de modaliteit van Gods Wezen". Dit lijken mij opmerkingen van deze bij Gods kinderen geliefde christelijke gereformeerde hoogleraar, die wij wel ter harte mogen nemen.

Het Kerstfeest is weer dichtbij gekomen. Het zal ons ook dit jaar weer leeg laten, als we niet iets van de levende adventsverwachting leerden kennen. Er is onder ons nog een uit-

ziend volk, dat zonder de komst van de Beloofde der vaderen niet meer leven en niet sterven kan. Het zijn er wellicht niet zovelen. Het waren er tweeduizend jaar geleden ook niet zoveel. Vergeleken met de tallozen die Hem niet begeren zijn Gods kinderen altijd maar een 'wormpje' geweest, een 'klein kuddeke'. Hoewel op zichzelf beschouwd als de sterren des hemels in menigte en als het zand dat aan de oever van de zee is... Maar als Christus komt, komt Hij altijd wanneer het bij ons onmogelijk is geworden. Gods kinderen leren dat zij niet leven kunnen van een beschouwing of een rekensom: zij leren leven van het wonder.

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

Gedicht van 'meester Droogers'

In Bethlehems stal

Wijze: In Bethlehems stal

*'t Veranderde ál
in Bethlehems stal:
Het vee hoort hier thuis,
maar nu wordt 't een huis,
een woning voor armen,
waar juist deze nacht
het Kind wordt geboren,
zo lang reeds verwacht.*

*Het Kind is Gods Zoon,
de hemel Zijn troon!
Maar nu daalt Hij neer,
Hij toch, aller Heer'.
Het kon toch niet armer
dan hier is te zien.
Hij zal 't straks Zelf zeggen:
Ik kom, dat Ik dien.*

*Uit Davids geslacht
werd Hij toch verwacht.
Van koninklijk bloed!
Maar zie, hoe Hij moet
op aarde nu komen,
geen pracht en geen praal.
Een kribbe voor beesten,
is dat Zijn onthaal?*

*'t Gebeurt zeker stil?
Nee, dit is Gods wil!
Hij maakt het bekend:
een engel Hij zendt.
Die zeer grote blijdschap
in Efratha's veld
wordt herders op wacht
bij hun kudde vermeld.*

*Tot priesters geen woord,
Niet 't Sanhedrin hoort.
Het engelenkoor
galmt de hemel door.
De herders verlangen
en zij gaan nu heen.
Zij zien toch de Koning
door 't need'rige heen!*

De waarde van onze belijdenis

Onze Dordtse vaders beleefden wat ze beleden en beleden wat ze doorleefden. Vanuit de praktijk der godzaligheid waren ze doorkneed in de Schriften. Daar getuigen de Dordtse Leerregels ook van. Wanneer dit getuigenis van Dordt over Gods vrije genade (hoofdstuk 1) in Christus Jezus (hoofdstuk 2), vanaf het prille begin van de levendmaking (hoofdstuk 3/4) tot het zekere, eeuwige einde (hoofdstuk 5) wordt afgesloten, volgt een leerzaam Besluit.

Daaruit is veel te leren. Ze verdedigen zich daarin tegen acht lasteringen tegen de leer van vrije genade. Ze waarschuwen ook de dienaars des Woods. En ze binden de kerk der eeuwen iets op het hart. Uit dit deel van het Besluit citeren we nu: 'dat we van het geloof der gereformeerde kerken willen oordelen, niet uit lasteringen, die hier en daar uit samengeraapt zijn, ook niet uit private of bijzondere uitspraken van sommige - zo oude als nieuwe - leraren, die dikwijls ook te kwader trouw aangehaald, of verdorven en in een verkeerde zin verdraaid worden, maar uit de openbare belijdenis der kerken zelf'. Wat willen

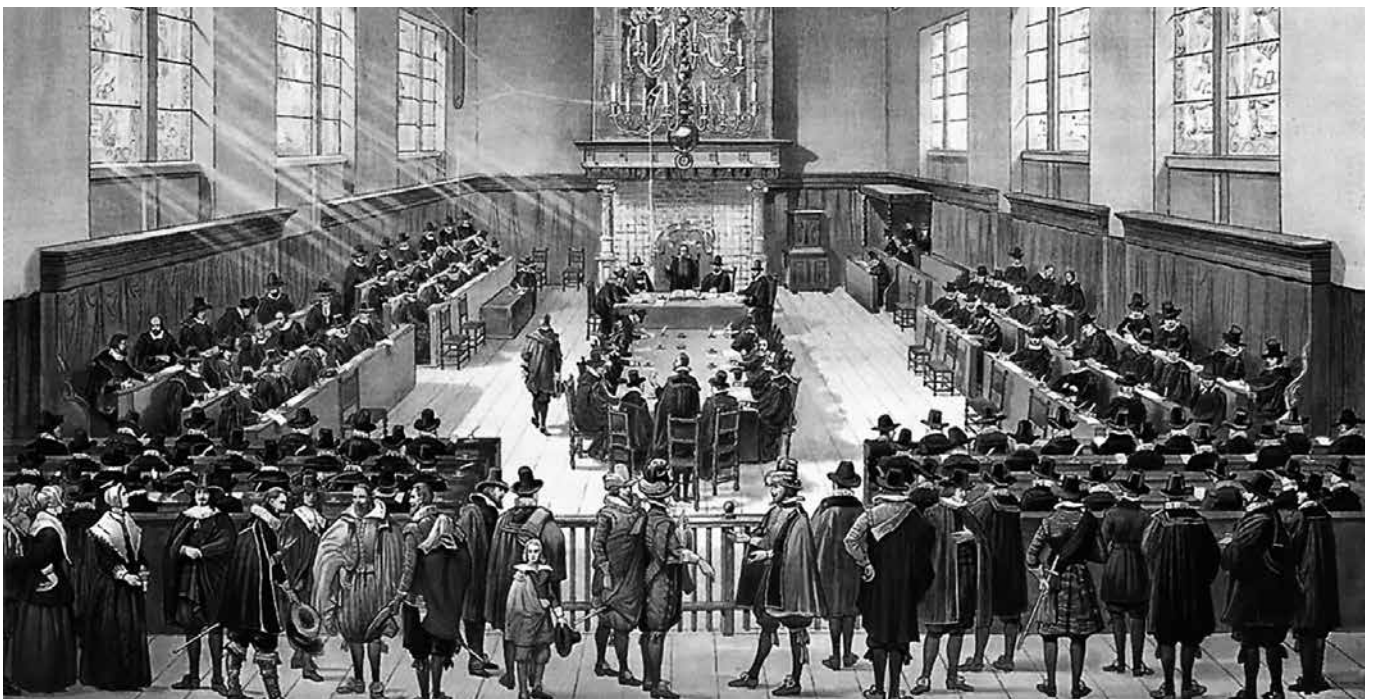
onze Dordtse vaders ons nu zo nadrukkelijk zeggen? Deze les moeten we ter harte nemen: Laten we toch niet beginnen aan citatenplukkerij of aan een citatenoorlog. Want citeren is gevaarlijk en heeft al zo veel kwaad aangericht. Zowel uit schrijvers van het verleden als van het heden. Vaak met een voorop gesteld doel dat niet deugt. Soms worden de woorden niet correct aangehaald, of de betekenis in het verband geen recht gedaan. Met als dringende oproep: Laten we ons houden aan de belijdenissen!

Hier moest ik aan denken toen ik kennis nam van de uitgave van prof. dr. A. Baars, emeritus hoogleraar van Apeldoorn, samen met drs. A. Groot-hedde, RD-journalist op de kerkredactie en ouderling in Kampen. Ze hebben ons namelijk een grote dienst bewezen door zeven protestantse belijdenisgeschriften vergelijkenderwijs in kolommen naast elkaar te zetten. Zodat we er overzichtelijk en ook thematisch kennis van kunnen nemen. Ze zijn beiden geen monnik, maar ze hebben wel respectabel monnikenwerk verricht. Naast elkaar staan namelijk respectievelijk de Augsburgse Confessie (1530 - Luther), de Cate-

chismus van Geneve (1545 - Calvin), de NGB (1561 - Guido de Bres), de HC (1563), de DL (1618/19), de Westminster Confessie (1647) en tenslotte de kleine Westminster Catechismus (1647). De beide laatste belijdenisgeschriften zijn speciaal voor deze uitgave vertaald uit het Engels door mevrouw T. Tanis-Baars. Onze drie formulieren van eenheid staan dus ingeklemd tussen Luther en Calvin enerzijds en twee Engelstalige belijdenisgeschriften van wat latere tijd anderzijds. Bijzonder goed gekozen! Hier lezen we niet de privémening van wie dan ook, maar hier spreekt de kerk al eeuwen lang eerbiedig en

Hier worden we door de kerk der eeuwen bevraagd en gecorrigeerd. Dat kan toch wel lijden? Maar hier worden we ook bevestigd in de leer die naar de godzaligheid is!

zorgvuldig met het hart de Schrift na; en vat zij voor ons de Schrift samen. In een tijd waarin de onkunde zo groot is en men denkt het theologische wiel te moeten uitvinden, is dit zo verrijkend. In een tijd waarin we zo drijven op 'ik vind en ik voel' is dit zo noodzakelijk. Over de eeuwen heen mogen we de geestelijke gemeenschap met de vaders ervaren. Daarom ben ik zo blij met deze uitgave. Gewoon om

Synode van Dordrecht.

in te bladeren. Want dan ga je vanzelf lezen en studeren... Naar we van harte hopen! Hier worden we eerlijk behandeld. Hier worden we door de kerk der eeuwen bevraagd en gecorrigeerd. Dat kan toch wel lijden? Maar hier worden we ook bevestigd in de leer die naar de godzaligheid is! Met name onze studerenden zou ik dringend willen oproepen zich hierin - individueel en samen - te verdiepen. Dit zijn onze wortels. Voor ambtsdragers en (groot)ouders misschien een gelegenheid om ze dit ter hand te stellen. Geef het ze! Met het gebed dat ze hierin gefundeerd zouden mogen worden en door de onmisbare bediening van Gods Geest innerlijk aan verbonden zouden mogen zijn en blijven. Dit is niet de theologische waan van de dag. Dit zijn de vaste fundamenten van de kerk der reformatie. Dit is de door de eeuwen heen beproefde waarheid.

Hiertegen richten de vijanden zich door de eeuwen heen. Hieraan weten Gods oprechte kinderen zich van ganser harte verbonden. Hiernaar hebben de ambtsdragers daarom te spreken.

We bladeren voor u deze kloeke A-4-uitgave nog eens door. Na een inleiding en de verantwoording (pagina 7 en 8) volgt hoofdstuk 1 'over belijdenisgeschriften en hun harmonisatie (11-23). Dan hoofdstuk 2 een historische en inhoudelijke uiteenzetting over de zeven bovengenoemde belijdenisgeschriften (25-83). Vervolgens zij we bij de eigenlijke harmonie: de belijdenisgeschriften naast elkaar geplaatst. Eerst met hun inleiding, wanneer die aanwezig is. Dan op onderwerp: over God, de mens, de Middelaar, de verlossing, de kerk en tenslotte de (eeuwige) toekomst. Om dan volledigheidshalve te eindigen

met fragmenten die men nergens kon onderbrengen, zoals de voorrede van Augsburg, van Genève en van de DL. Ter afsluiting een handig register. Door middel van deze tabellen is het mogelijk na te gaan op welke pagina's van 'Belijden in zevenvoud' specifieke gedeelten uit de zeven belijdenisgeschriften zijn terug te vinden.

Een waardevol studieboek dat we binnen kerk, school en gezin zo graag de plaats zien krijgen, die het verdient!

***N.a.v. Belijden in zevenvoud,
Harmonie van zeven protestantse
belijdenisgeschriften,
door prof. dr. A. Baars
en drs. A. Groothedde,
uitg. de Banier, Apeldoorn
groot formaat,
ISBN 978 90 336 30620,
448 pag, € 39,90***

v. A.

Even maar...

Kern van Kerst

Wat is nu eigenlijk de kern van Kerst? We zijn gewend tijdens de eerste kerstdienst een preek over Lukas 2 te horen. Daar gaat het over het *feit* van Kerst. Het begint met de wereldgeschiedenis: 'En het geschiedde in die dagen dat er een gebod uitging van de keizer Augustus... (vers 1)'. In de wereldgeschiedenis vindt het heilsfeit plaats: 'En het geschiedde als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden dat zij baren zou...(vers 6)'. Wereldgeschiedenis, kerkgeschiedenis en heilsgeschiedenis vloeien ineen. Maar uiteindelijk gaat het om 'het heil in de Heil-and'. Wat is de *kern* van dit heil? Bij alles wat ons op weg naar de kerstdagen bezighoudt mag dat niet onduidelijk zijn. Er is zo veel dat verstikkend werkt voor dit heil. De kern van Kerst staat namelijk in Johannes 1:14: 'En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid'. Hopelijk mag de prediking op de kerstda-

gen hiervan vol zijn! Vol van *Zijn* komen(14a), *Zijn* wonen(14m) en *Zijn* heerlijkheid(14b).

'Woord' heeft twee betekenissen: 1) dat wat (door God) gesproken is én 2) een Naam van de Middelaar. In deze kerntekst voor Kerst worden deze twee betekenissen aan elkaar verbonden. Wat is een 'woord'? Dat is vertolking, verklanking van gedachten. Daarmee drukken we uit wat we denken. Hét 'Woord' drukt de eeuwige gedachten van de eeuwige God uit. Wonderlijk geheim! In het Woord dat ook nog op Schrift gesteld is maakt God bekend wat Hij gedacht heeft. Vredegedachten in soevereine ontferming: redding om Zichzelf te verheerlijken, om Zijn welbehagen te volvoeren. Maar nu is dit Woord ook 'vlees geworden'. Hij is een echt mens geworden en daardoor onderworpen aan de gevolgen van de zonde, in een leven vol moeite, pijn, lijden en dood. Gods eeuwige vredegedachten worden zichtbaar in deze Immanuël, de Geborene in de stal. Hij openbaart Gods gedachten! Hij heeft tijdelijk onder ons 'getabernakeld'. Alsof Hij in

een tent woonde, kwetsbaar en onrustig. Steeds van de ene plaats naar de andere gejaagd. En wat bedoelt de tekst nu verder...? In deze 'Eniggeborene van de Vader' heeft Johannes 'heerlijkheid' gezien. Wat is *heerlijkheid*? Daar zit het woord 'eer' in. Zo alleen wordt God namelijk verheerlijkt. Heerlijkheid omscheen de herders; heerlijkheid rustte boven het verzoendeksel. Wanneer Johannes Immanuël zag wandelen en werken dan zag hij hoe God zorgt voor Zijn eigen eer. Dan zag hij met name de overvloed van Zijn genade en waarheid. Genade tegenover alleen maar zonde, schuld en doem. Waarheid, die onbedrieglijk is en waar maakt voor God en mensen. In het aanschouwen van Jezus' heerlijkheid en volheid is het Kerst. En Kerst is nog maar het begin van Zijn heerlijkheid. Het begin van Zijn afdaling die eindigen zal in 'nedergedaald ter helle'.

Ik hoop dat u Zijn onuitsprekelijke heerlijkheid mag aanschouwen. Van harte zó echt Kerst toegewenst!

v. A.

Gedicht van 'meester Droogers'

Geen plaats

Wijze: Houd Gij mijn handen beide

*Hoe zou vervulling komen
op Micha's woord?
Uit Bethlem voortgekomen -
Die is hét Woord -
Messias, Koning, Heerser,
zo lang verwacht?
De keizer sprak - God heeft er
hem toe gebracht.*

*Op dat bevel nu kwamen
naar Davids stad
Maria, Jozef, samen.
Maar wie dacht dat:
geen plaats voor hen, gesloten
de herbergpoort!
Gastvrijheid niet genoten;
een weig'rend woord.*

*Zo werd Hij dan geboren
in Bethlems stal.
Die plaats had God verkoren
voor Hem; Hij zal
Verlosser zijn der Zijnen.
Vernederd tóén -
verhoogd zal Hij verschijnen
om recht te doen.*

*Maar eerst moet Hij voleinden
Zijn Godd'lijk werk.
Hij trekt tot 's werelds einden
Zijn ganse Kerk.
Al vindt Hij 't hart gesloten
als Bethlehem,
waar Hij het heeft ontsloten,
daar buigt 't voor Hem.*

*O Koning, toen geboren,
neem ook mijn hart!
Ik lig geheel verloren;
maak dat 't mij smart.
Leer mij oprecht te vrezen
Uw majesteit.
Dan zal mijn toekomst wezen
Uw heerlijkheid!*

deze Schriftplaatsen van God ingegeven en nuttig tot lering. Ze gaan onder meer over de notenhof, de granaatboom, wilg, olijfboom, vijgenboom, palmboom, cedarboom, moerbezieboom, amandelboom, appelboom, haageik en het onbetekenende braambosje in de woestijn. In sommige preken is de tekst het uitgangspunt om een geschiedenis te overdenken, zoals David die pas tegen de Filistijnen ten strijde trok bij 'het geruis van een gang in de toppen der moerbeziebomen (2 Sam. 5:23,24). In andere preken wordt het beeld van een boom uitvoerig uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld 'de wilgen aan de waterbeken' (Jes. 44:4). Bij een dergelijke uitwerking kan het gebeuren dat bepaalde kernwoorden wat onderbelicht blijven, of dat er zaken naar voren worden gebracht die de grens van het beeld overschrijden. Maar het onderwijs overheerst: allerlei praktische en actuele zaken komen aan de orde en geestelijke leringen worden helder naar voren gebracht. Altijd vol ernst, zoals de preek over de boom die blijft liggen waar hij valt, hetzij noord- of zuidwaarts.

De Boom des levens

Onze broeder verontschuldigt zich als het ware als hij in zijn Voorwoord schrijft: 'Het kan zijn dat u bijvoorbeeld de "Boom des Levens" uit Openbaring 22 mist (...). Deze, en andere teksten waren al eerder behandeld in de prediking en komen daarom in deze serie niet voor'. Hieraan mag toegevoegd worden dat er in dit boek in feite geen preek is waarin de "Boom des levens" ontbreekt – telkens weer wordt de gemeente verkondigd dat er buiten Christus geen zaligheid is. Zo lezen we over de bloeiende (amandel) staf van Aäron (Num. 17): 'Is de wet in ons leven al geworden tot een kenbron van onze ellende en een tuchtmeester tot Christus? Nooit zullen wij het priesterschap van de Heere Jezus Christus gaan aanvaarden als wij onze eigen staf niet als een dode staf hebben leren kennen. Nooit zullen wij accepteren dat ons reukwerk voor de Heere niet geschikt is, als wij ons eigen bestaan niet kennen. Nee, Aäron is niet beter, maar Aäron is door de Heere verkoren. Als een type van de grote Aäron, de Heere Jezus Christus, Die verkoren is tot het Priesterschap. (...). Hij is de Eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn en door Zijn bediening zullen er nog dode staven gaan uitlopen'. De veelzijdigheid van de Schrift over allerlei geboomte én de lezer die deze spiegel wordt voorgehouden: de onvruchtbare vijgenboom, bomen in het afgaan van de herfst, uitspruitende wilgen tussen in het gras, eikenbomen der gerechtigheid, de appelboom in het

BOEKENNIEUWS

"Als een appelboom onder de bomen des wouds; De beeldspraak van de bomen in de Bijbel"; ds. A. Schot; uitg. De Banier, Apeldoorn; 2013; ISBN 978 90 336 03334; prijs: € 17,95

Een rijkdom aan 'geboomte'

In het Voorwoord schrijft ds. A. Schot:

'De Heere spreekt in Zijn Woord op onderscheiden wijzen. Ook daarin komt Gods wijsheid openbaar. Het is goed dat we oog hebben voor deze veelzijdigheid van de Bijbelse boodschap.'

In de nazomer van 2012 bleek die veelzijdigheid uit een preken serie: zeventien teksten waarin één of meerdere bomen genoemd worden. Uiteraard zijn ook

woud... Is Christus ook wel eens tot mijn notenhof gekomen? Waar zal mijn boom eens vallen? Onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf (2 Kor. 13:5).

Dat deze bundel preken zou mogen dienen tot uitbreiding van Gods Koninkrijk en tot onderwijs van de onderdanen van het Koninkrijk - de Koning tot lof (Ps. 72). Dit is het eerste wat met de uitgave van dit boek wordt beoogd.

Weeshuis

Er is echter nog een reden voor de uitgave van dit boek. Een bijkomende maar niettemin belangrijke reden: de verkoop van dit boek wordt gecombineerd met een actie, waarvan de netto-opbrengst bestemd is voor het weeshuis van zuster Sonneveld in Igedde in Nigeria. Vele jaren (1963-1993) heeft zuster Dinie Sonneveld zich als zendingwerkster gegeven om weeskinderen in Igedde te helpen. Deze zorg resulteerde uiteindelijk in het Bethesdaweeshuis, waar vele wezen hulp, een thuis en een moeder vonden. En wat meer is: deze heidense kinderen kwamen daar in aanraking met Gods

Woord en naar we hopen Gods Woord met hen. Zuster Sonneveld heeft de leeftijd van de zeer sterken bereikt en woont te Nunspeet. De actie voor het weeshuis zal haar aangenaam getroffen hebben. Van harte wensen we haar toe wat we lezen over de palmboom in Psalm 92 (vers 13-16).

De Heere gebiede over de uitgave van dit boek rijkelijk Zijn zegen.

Genemuiden,

ds. C. Hogchem

RECTIFICATIE

In de recensie over de levensbeschrijving van Geurt van Ledden (De Saambinder van 21 november 2013) is vermeld dat hij behoorde tot de Oud Gereformeerde Gemeenten. Uit de familiekring bereikte mij het bericht dat dit onjuist is. Van Ledden was lid van onze gemeente te Tricht (Geldermalsen).

J. Mastenbroek

paalde de gemeente bij de volgende drie punten:

1. Het werk van de vriend (staan, horen en zich verblijden);
2. De heerlijkheid van de Bruidegom (Hij heeft de bruid en Hij laat Zijn stem tot haar horen);
3. Het leven van de bruid (Hij moet wassen en ik minder worden).

De discipelen van Johannes zien de Heere Jezus en Zijn discipelen als rivalen. Maar Johannes wijst hen terecht en wijst heen naar Christus. Die na mij komt, is sterker dan ik! Johannes is de vriend van de Bruidegom. Een vriend van de bruidegom in de tijd van Israël, deed drie dingen: Het hart winnen van het meisje, haar leiden tot de bruidegom en dan een stapje terug doen. Johannes deed dit door wet en Evangelie te verkondigen. Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.

Ook in Waarde is er een volk dat uitzielt naar de kennis van Hem, dat hunkert naar een woord van Zijn lippen. Ik hoop dat ook onze broeder er daar veel van mag ontmoeten. Want die de bruid heeft is de Bruidegom. Daarbij is ook gelijk gezegd, wat de heerlijkheid is van de Bruidegom: Hij heeft de bruid. Hij heeft haar ontvangen uit de handen van de Vader en gekocht met Zijn bloed en toegebracht door de kracht van Zijn Geest.

Die lieve Bruidegom zegt tot die vuile, walgelijke bruid: "Gij hebt met vele boeleerders geboeleerd, keert nochtans weder!"

Want die bruid is bemind met een eeuwige liefde. O, wat een heerlijke Bruidegom. En wat een heerlijke taak heeft onze broeder in deze nieuwe gemeente voor Hem.

Zijn we het gaan verstaan dat het niet om die vriend maar om de Bruidegom gaat? Hij moet wassen en ik minder worden. Wat zit de mens aan van alles vast. Het leven van de bruid is niet groeien, hoor. Zalig, zalig niets te wezen in het eigen oog voor God. Toeberaid worden om straks als een reine maagd Hem te worden toegevoerd. Daar is het onderwijs toe nodig, gemeente, ook het onderwijs van uw nieuwe herder en leraar. Maar 't vrome volk in U verheugd, zal huppelen van zielevreugd. Daar zij hun wens verkrijgen. Zalig die geroepen zijn tot het Avondmaal van de bruiloft des Lams.

Na het lezen van het bevestigingsformulier en het jawoord van dominee Tuinier spreekt ds. Sonneveld hem en de gemeente met enkele hartelijke woorden toe. Staande wordt de nieuwe predikant Psalm 20 vers 1 toegezongen.

In de avonddienst bediende ds. Tuinier

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Brant County (Canada):

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Lynden (VS): ds. E.C. Adams te Corsica, South Dakota (VS);

Te Zwijndrecht:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer.

BEDANKT

Voor Vlaardingen:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;

Voor Tholen:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

■ HERDENKING 125-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE OPHEUSDEN

Wij delen u mee dat het op 21 december 2013 125 jaar geleden zal zijn dat de instituering van onze gemeente plaatsvond. T.g.v. dit gedenkwaardige feit zal er in ons kerkgebouw op **zaterdag 21 de-**

cember een herdenkingsdienst worden belegd, die geleid zal worden door onze predikant, ds. G.M. de Leeuw. Aanvang: 15.00 uur. Collecte t.b.v. bouwkas. Na afloop van deze dienst zullen een herdenkingsboek en een prekenboek worden gepresenteerd.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Opheusden

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. D.W. TUINIER TE WAARDE

Woensdag 4 december was een bijzondere dag voor onze gemeente. Na een korte vacante periode mocht er weer een onderherder, in de persoon van ds. D.W. Tuinier, verbonden worden aan de gemeente. De bevestigingsdienst werd geleid door de consulent, ds. C. Sonneveld. Het tekstwoord voor deze bevestigingsdienst was Joh. 3:29 en 30. Het thema van de preek luidde: 'Johannes, Christus en de bruidsgemeente'. De dominee be-

het woord uit Joh. 3 vers 34. Als thema schreef hij onder de tekst 'De van God Gezondene'. Hij stond nader stil bij twee aandachtspunten:

1. De van God Gezondene spreekt de woorden Gods;
2. De van God Gezondene werkt door de Geest Gods.

Het is de van God Gezondene Die gezegd heeft: "Onderzoekt de Schriften, want die zijn het die van Mij getuigen". Elk vers uit de Heilige Schrift wijst heen naar Christus. Niemand uit en van zichzelf zoekt Hem. Ook al was Hij niet welkom, toch is Hij gekomen. Hij is gezonden door Zijn Vader. Gekomen om Gods heilgeheimen en verborgenheden bekend te maken. Gods Woord tekent ons zoals we geworden zijn in onze diepe val in het paradijs. Die woorden, door de kracht van Gods Geest, verbreken uw hart, verootmoedigen, vernieuwen en herscheppen u naar Gods Beeld.

Gemeente van Waarde, vandaag ontvangt u opnieuw een onderherder. Hij is ook door God gezonden. Van hem geldt: die God gezonden heeft, spreekt de woorden Gods. Nu moet het woordje die met een kleine letter geschreven worden. Mijn Zender stuurt me naar u om de woorden Gods te spreken. Het is geen mensenwoord ook al is het van mijn kant maar stamelen, nazeggen wat de grote Meester zegt. Het gebed van Samuël is mijn gebed: "Spreek, want Uw knecht hoort". Als God roept, is Hij getrouw. Hij maakt dan ook bekwaam.

Weet u wat ik en mijn gezin nodig hebben? Dat u ons opdraagt aan de troon van Gods genade (Koloss. 4:3). Dat er nieuwelingen in Sion geboren mogen worden en Gods kinderen gesterkt, bevestigd en onderwezen in het strijdperk van dit moeitevolle leven.

Als Gods dienaren worden geleid en verlicht door Gods Geest blijft het altijd met mate, beperkt. De Gezondene van de Vader heeft de Geest Gods ontvangen, onbeperkt. Hij is de Levensbron, Die nooit opdroogt, de Uitdeler. (Ps. 68:19). Het is ons gebed of de Geest van de Gezondene van de Vader onder ons wonen en werken zal.

Geliefde gemeente, bidt voor uw onderherder, dat de Geest van de Gezondene van de Vader hem leeg maakt van alles wat van de mens is en vol maakt van Jezus Christus en Zijn heerlijkheid, Zijn dierbaarheid en grootheid zodat hij Zijn Beeld vertonen zal. Verwacht het van Hem. Hongerigen vervult Hij met Zijn heilsgoederen. Rijken zendt Hij leeg weg. Dan komt God Drieëinig aan Zijn eer en u aan de zaligheid. Dan zal het zijn: Wie roemt, roeme in de Heere.

Na de intredepreek en zijn dankwoord tot allen, wordt ds. Tuinier toegesproken door ds. S.W. Janse, namens de classis Goes en de PS Zuid, door burgemeester A.J. Huisman, namens de gemeente Reimerswaal, door ds. M. Golverdingen als emeritus predikant van onze gemeente, door ds. S. Dierx, namens de Hervormde Gemeente Waarde en tenslotte door ou-

derling G. van Veldhuisen, namens onze gemeente. Op zijn verzoek zingt de gemeente haar nieuwe predikant staande toe Psalm 119:25. Aan het einde van de dienst legt dominee Tuinier als eigen herder en leraar voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Geref. Gemeente Waarde

BERICHTEN

■ MEDEDELING CENTRAAL BUREAU Geref. GEMEENTEN

In verband met Kerst en de jaarwisseling zullen de kantoren in het CBGG te Woerden gesloten zijn van **maandag 23 december t/m vrijdag 4 januari**. De Vluchtheuvel is gewoon bereikbaar via het telefonisch spreekuur.

■ HARTELIJK WELKOM OP LANDELIJKE ISRAËLDAG

Op **vrijdag 27 december** hoopt het Deputaatschap voor Israël haar landelijke Israëltag te houden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Brooshooftstraat 32. Aanvang 10.00 uur, vanaf 9.15 uur inloop met koffie.

Na de opening door ds. C.J. Meeuse, voorzitter van het deputaatschap, hoopt Israëlwerker M.L. Dekker het woord te voeren. Hij zal de voortgang van het werk in Nazareth belichten in een lezing, getiteld "Opdat zij barmhartigheid verkrijgen". Het jongerenkoor Sjaloom uit Rijssen zal een muzikale bijdrage leveren. De pauze is van 12.00 tot 13.30 uur. Er zijn boeken en kaarten te koop en er is volop ruimte voor ontmoeting.

Het middagprogramma vangt aan rond 13.30 uur. Deputaat ds. D. de Wit zal informeren over de voortgang van het werk in Oost-Europa. Aansluitend is er een panelgesprek met M.L. Dekker, ds. W. Silfhout en ds. D. de Wit. Als afsluiting van de dag vertelt ds. A. Schot uit de geschiedenis van het Joodse volk. De dag wordt rond 15.30 uur afgesloten.

Net als vorig jaar is het voornemen een **crèche** te organiseren. Anders dan vorig jaar willen we u vragen te voren op te geven of u hiervan gebruik wilt maken. Dat helpt bij de voorbereiding en bij de keuze voor een locatie. Opgave kan

plaatsvinden telefonisch of per e-mail bij de koster van Hardinxveld-Giessendam, dhr. A. Petersen, tel. 0184 415950, e-mail: ajpetersen@kliksafe.nl

Graag ontmoeten wij u **27 december**.

Deputaatschap voor Israël

■ VOORTGANG NOODHULP FILIPIJNEN

Het is nu bijna een maand geleden dat de tyfoon Haiyan grote schade veroorzaakt heeft op de Filipijnen. De eerste berichten waren ernstig en na een aantal dagen bleek dat de ramp zeer groot was. Meer dan 13 miljoen mensen zijn meer of minder getroffen door de hevige storm en het verwoestende water. De hulp kwam langzaam op gang, omdat communicatie lastig was en wegen, havens en vliegvelden onbruikbaar waren. Nu, een maand later, hebben de meeste slachtoffers eerste hulp ontvangen. Ook Bijzondere Noden heeft een bijdrage geleverd aan de eerste hulpprogramma's in de eerste weken na de tyfoon. In totaal 4500 families ontvingen een voedselpakket, 500 families kregen medische zorg en 33 winkeltjes kregen financiële ondersteuning om de schade te herstellen en de voorraden aan te vullen. In totaal heeft Bijzondere Noden € 36.082,- hieraan bijgedragen.

De laatste dagen en weken is er veel overleg geweest tussen de overheid, internationale en nationale organisaties over de prioriteiten van de verdere hulpverlening. Bijzondere Noden heeft besloten om een herstelprogramma te steunen, waarbij aan ongeveer 4000 families diverse spullen worden verstrekt om de verloren gegane huisraad aan te vullen. Voor de korte termijn hebben deze families geld nodig om eten, drinken en medicijnen te kunnen kopen. Via een 'werk

voor inkomen programma' worden veel in staat gesteld om wat te verdienen en mee te helpen om wegen en huizen schoon te maken. Door de traumatische ervaringen is er grote behoefte aan psychologische hulp, die ook een onderdeel is van dit programma. Dit tweede fase project is 1 december begonnen en duurt tot eind februari. De bijdrage van Bijzondere Noden is € 150.000,-. Het deputaatschap heeft al ruim € 700.000,- aan giften en collecten ontvangen, waarvoor we u na de Heere hartelijk dankzeggen. Giften zijn nog steeds van harte welkom op gironummer 307447 t.n.v. Bijzondere Noden o.v.v. "Noodhulp Filipijnen". Bij voorbaat zeggen wij u hartelijk dank voor uw medeleven.

L. van der Maas, algemeen secretaris
Bijzondere Noden

■ ZANGAVONDEN

Achterberg

Kerstzangavond op **zaterdag 21 december**, aanvang 19.30 uur, in de Hervormde Kerk te Achterberg, met medewerking van o.a. het kinderkoor Obadja uit Rhenen.

Barendrecht

Kerstzangavond op **zaterdag 21 december**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Barendrecht, Ploegwei 1, m.m.v. het Ridderkerks mannenkoor, het jongerenkoor Sjalom en het Seba meisjeskoor. Leiding: ds. L. Terlouw. Collecte t.b.v. aflossing schuld kerkbouw.

Boskoop

Kerstzangavond op **maandag 23 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Ichtuskerk van de Geref. Gemeente te Boskoop, Mendelweg 20, m.m.v. het mannenkoor Canticum uit Gouda, het meisjeskoor Shira uit Bodegraven, het kinderkoor de Jonge Ichtusklanken uit Boskoop en enkele instrumentalisten. Meditatie door dhr. H.J. Agteresch. Collecte voor ZGG.

Capelle a/d IJssel

Kerstzangavond op **dinsdag 24 december**, aanvang 19.30 uur, in de Elimkerk te Capelle a/d IJssel, Merellaan 346, m.m.v. het gemengd koor Deo Juvante, het jongerenkoor Heman en het jeugdkoor De Kleinnot. Opening, meditatie en sluiting: ds. W. Silfhout. Collecte t.b.v. Stichting Jemima.

Geldermalsen

Kerstzangavond op **maandag 23 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen, m.m.v. de koren

van die gemeente en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. deputaatschap Bijzondere Noden (vluchtelingen uit Syrië).

Kapelle

Kerstzangavond (met samenzang), in samenwerking met de Zeeuwse afdelingen van Helpende Handen, op **donderdag 19 december**, aanvang 19.30 uur, in de Petrakerk van de Geref. Gemeente van Kapelle-Biezelinge.

M.m.v. het Chr. Samengesteld Mannenkoor Zeeland o.l.v. en het Sebanja koor (bewoners van woonlocatie Sebanja-SILOAH). Opening en sluiting: C. van den Bovenkamp.

Middelburg

Kerstzangavond op **donderdag 26 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Nieuwe Kerk van Middelburg, met muzikale medewerking van het Chr. Samengesteld Mannenkoor Zeeland en diverse andere musici. Opening en sluiting: ouderling A.C. Hage uit Vlissingen.

Waarde

Kerstzangavond (met samenzang) op **dinsdag 24 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Adullamkerk te Waarde, m.m.v. het Chr. Samengesteld Mannenkoor Zeeland en organist Martin Weststrate. Collecte t.b.v. bouwfonds plaatselijke Geref. Gemeente. Opening: ds. D.W. Tuinier.

Woerden

Kerstzangavond met samenzang op

maandag 23 december, aanvang: 20.00 uur, in De Bethlehemkerk te Woerden, m.m.v. het gemengd koor Preludium en diverse instrumentalisten. Leiding: ouderling H. Visser.

■ PROMOTIE

Op 4 december 2013 verdedigde ons gemeentelid Jos van Rijssel zijn proefschrift in het Academiegebouw te Utrecht. Het onderwerp van zijn proefschrift betreft de "*Colloïdale wisselwerkingen van quantum dots in apolaire vloeistoffen*". Uit de samenvatting blijkt dat onderzocht is welke bijzondere eigenschappen nano-deeltjes (10.000 tot 1.000.000 keer kleiner dan een millimeter) hebben en met welke methode kan worden vastgesteld hoe deze deeltjes op elkaar reageren. Wat ons wel mag opvallen als wij de natuur bestuderen, is dat er al ongeveer zesduizend jaar door mensen nieuwe dingen uit de natuur worden ontdekt, die God in slechts enkele dagen heeft geschapen. En nog steeds kunnen wij veel van Zijn schepping niet doorgronden. Psalm 104 vers 24 zegt: "Hoe groot zijn Uw werken, o HEERE! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van Uw goederen".

Wij willen de jonge doctor hartelijk feliciteren met zijn promotie en wensen hem van harte toe, dat hij naast de wonderen in de natuur, die hij bestudeerde, de wonderen van genade zijn deel mogen zijn.

Kerkenraad

Geref. Gemeente Hilversum

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 22 DECEMBER 2013

Aagtekerke 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.30 uur ds. J. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Apeldoorn 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur ds. B.J. van Boven; Arnhem 10.00 uur ds. P. van Ruitenburg en 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders;

Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur stud. P.D. den Haan; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Borsssele 14.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; Delft 15.30 uur ds. H. Paul; Den Helder 10.00 uur (bev. ambts-

dr.) ds. G. Heijkamp; Deventer 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Dinteloord 14.30 uur ds. S. Maljaars; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhui-zen 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; En-schede 10.00 en 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 15.00 uur ds. B. Labee; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Goudswaard 18.00 uur ds. A. Vermeij; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 19.30 uur ds. M. Joosse; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Sonneveld en 18.00 uur ds. S.W. Jan- se; 's-Gravenzande 10.00 uur ds. M. Gol- verdingen; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik- Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Herkingen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Hilversum 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. C.A. van Dieren; Hoogvliet 10.00 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Hou- ten 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Kam- pen 9.30 (doventolk) en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezelinge 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 uur ds. S.W. Janse en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruinin- gen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. M. Mon- dria; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Lei- derdorp 19.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 17.30 uur stud. H. Brons; Lisse 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Mid- delburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Ta- nis; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. J. Schipper en 15.00 uur ds. L. Terlouw; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Brede- weg; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. J. Schipper; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. L. Ter- louw; Oostkapelle 18.30 uur (bev. ambts- dr.) ds. R.A.M. Visser; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud- Beijerland 9.30 en 18.00 uur kand. P.G. Heijkamp; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur stud. H. Brons; Poederloijen 18.30 uur

ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 10.00 uur ds. A.P. Baai- ens en 14.30 uur ds. J. Schipper; Putters- hoek 10.00 uur ds. A. Vermeij en 16.00 uur ds. A.J. Gunst; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Rijssen-West 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexan- derpolder 10.00 en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam- IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Rot- terdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Sint Philipsland 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. A. Verschuure; Spijkenisse 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Stad aan 't Haringvliet 10.00 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Stolk- wijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 18.30 uur ds. A.P. Baaij- ens; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G. Clements; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. C. Hogchem; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Veenendaal 16.30 uur (H.D.) ds. P. van Ruitenburch; Vlaar- dingen 19.00 uur ds. W. Silfhout; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wage- ningen 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brug- ge; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.30 uur ds. C. Harinck; Wierden 9.30 en 17.00 uur ds. B. Labee; Woerden 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Wolphaartsdijk 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. J. van Belzen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur stud. W.A. Zondag; Zwolle 9.30 en 15.00 uur stud. H.A. van Zetten.

■ WOENSDAG 25 DECEMBER 2013 EERSTE KERSTDAG

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijs- wijk; Aalst 19.00 uur ds. L. Blok; Alblas- serdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur (H.D.) ds. W.J. Karels; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 17.00 uur stud. H. Brons; Apeldoorn 10.00 uur stud. W.A. Zondag en 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Ter- louw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe; Benthuizen

18.30 uur stud. H. van der Heiden; Ber- kenwoude 15.00 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Boskoop 9.30 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J. Driessen; Brakel 14.30 uur ds. M. Mondria; Capelle a/d IJssel-Middelwate- ring 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dor- drecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 15.00 uur stud. H.A. van Zetten; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 10.00 uur kand. P.G. Heijkamp; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Enkhui-zen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 17.00 uur ds. K. Boeder; Ermelo 9.30 en 19.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Har- dinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 16.00 uur ds. D. de Wit; Hoedekenskerke 17.00 uur ds. C. Sonneveld; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwij- kerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 15.00 uur ds. C. Harinck; Krab- bendijke 9.30 en 14.00 uur ds. C. Son- neveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruiningen 16.30 uur ds. C.J. Meeuse; Leerdam 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Leiderdorp 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 14.15 uur ds. J. van Belzen; Melissant 15.00 uur ds. S. Mal- jaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Ha- rinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. G. Hooger- land; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nijkerk 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Vis- ser; Oostkapelle 17.00 uur ds. D.W. Tui- nier; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds.

G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Oudemirdum 19.00 uur kand. P.G. Heijkamp; Oude-Tonge 14.30 uur ds. J. Schipper; Poeder-oijen 14.30 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. M. Golverdingen; Rijssen-Noord 9.30 en 15.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 en 14.00 uur stud. P.D. den Haan; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-Centrum 10.00 uur stud. H. Brons en 15.30 uur stud. W.A. Zondag; Rotterdam-Zuidwijk 9.30 uur ds. J. Driessen en 14.30 uur ds. W.J. Karels; Scherpenisse 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur ds. H. Paul; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Vischer; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 15.30 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 18.30 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder; Yerseke 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DONDERDAG 26 DECEMBER 2013 TWEEDE KERSTDAG

Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 10.00 uur ds. W. Vischer; Barendrecht 10.00 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. G. Bredeweg; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur stud. H. van der Heiden; Dirksland 10.00 uur ds. S. Maljaars; Dordrecht 10.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 10.00 uur ds. R. Kattenberg; Ermelo 9.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00

uur ds. M. Joosse; Hilversum 11.00 uur stud. H.A. van Zetten; Hoofddorp 9.30 uur stud. H. Brons; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Klaaswaal 9.30 uur ds. A.T. Huijser; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Lisse 10.00 uur stud. W.A. Zondag; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Middelharnis 9.30 uur ds. J. Schipper; Moerkapelle 10.00 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 15.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 9.00 uur stud. H.A. van Zetten; Nijkerk 9.30 uur ds. J.M. Kleppe; Nunspeet 9.30 uur ds. A. Schot; Opheusden 10.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 9.30 uur ds. C. Sonneveld; Oudemirdum 19.30 uur ds. J. van Belzen; Poortvliet 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rhenen 9.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur (H.D.) ds. G. Pater; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sint Philipsland 9.30 uur stud. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Stolwijk 10.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 uur ds. S.W. Janse; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Waardenburg 10.00 uur ds.

M. Mondria; Wageningen 11.00 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30 uur ds. M. Karens; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. J.W. Verweij.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 22 DECEMBER 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur ds. A. Schreuder; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN DONDERDAG 25 DECEMBER 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De Kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Hoedekenskerke heeft met droefheid kennis genomen van het overlijden van

dh. Jac. Elenbaas

op de leeftijd van 99 jaar.

In de periode van 1957-1986 heeft hij de gemeente in getrouwheid mogen dienen in het ambt van diaken. De Heere heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: S.M. Huissen, *preases*
M.P. Marijs, *scriba*

Hoedekenskerke, december 2013

Wij willen alle medebroeders predikanten, studenten, emerituspredikanten en predikantsweduwe, vrienden en bekenden Gods onmisbare zegen toewensen voor D. V. de kerstdagen en in het jaar 2014, wat weer voor ons ligt. Ook willen wij langs deze weg een ieder bedanken voor de goede wensen aan ons adres.

Ds. en mevr. Vermeij

Met de lofzang van Maria vers 3 (berijmd) wil ik iedereen gezegende Kerstdagen wensen. En voor 2014 : Psalm 119 vers 105. (onberijmd)

Tholen, Rie Quist

Wij willen familie, vrienden, bekenden, predikanten, emerituspredikanten, predikantsweduwen, studenten en kerkenraden, allen hartelijk danken voor de vele goede wensen en u wederkerig's Heeren onmisbare zegen toewensen voor de komende feestdagen en het jaar 2014.

Fam. Ds. K. Boeder
Terwolde- De Vecht

Wij willen u hartelijk bedanken voor alle goede wensen die wij ter gelegenheid van de kerstdagen en de jaarwisseling ontvingen, en wensen u Gods onmisbare zegen met de feestdagen en voor het jaar onzes Heeren 2014.

Fam. Ds. J. Driessen
Reigershof 2
2751 CV Moerkapelle

Familie, vrienden en bekenden wensen wij gezegende kerstdagen toe en Gods onmisbare zegen voor het nieuwe jaar.

J. Honkoop
J. Honkoop-Dijkhuizen

Met dank voor alle goede wensen, door ons ontvangen, wensen wij wederkerig onze familie, vrienden en bekenden van harte de zegen des Heeren voor de a.s. Kerstdagen en het nieuwe jaar 2013 toe.

Moerkapelle,
Ds. en Mevr. Paul-Bos

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Familie, vrienden en bekenden
Gezegende feestdagen en een
voorspoedig nieuwjaar toegewenst.

Ds. P. Blok

**AMELAND - TERSCHELLING
BAKKEVEEN (frl)OMMEN -
HARDENBERG Vakantie 2014**
t.h. luxe chalets /keurige stacar.
Huur niet (te) duur!kijk op:
www.vdsluivakanties.nl of
bel 0512-516096
*"Goede Kerstdagen en een Gezegend
Nieuwjaar toegewenst"*

Kamer te huur nabij Delft.
Kost en inwoning, per 1 jan. 2014
015-3695719

**Voordelig met het hele gezin
in eigen sfeer naar zon,
water en bergen?**
Voor €495,- all-in per week staat
uw stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en oud.
Meer info www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

Lone (6) moet zonder ouders verder

De zesjarige Lone heeft geen vader meer. Haar moeder is zo ziek dat ze niet voor Lone kan zorgen. Dankzij de hulp van Stéphanos heeft Lone weer een thuis en kan ze naar school. Stéphanos helpt (wees)kinderen in Malawi en Zambia met (Bijbel)onderwijs, voedsel, kleding, medische zorg en opvoeding.

Helpt u mee? banknr. 33 53 07 450
(IBAN NL74 RABO 0335 3074 50)
t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

Voor sponsoring van een weeskind bel 038 - 385 79 66 of mail adoptie@stephanos.nl

Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

ds. A.A. Brugge
ds. D.J. Budding
ds. G. Clements
ds. A.A. Egas
ds. L. Groenberg

ds. A. den Hartog
ds. L.M. Jongejan
ds. J. Joppe
ds. M. Klaassen
ds. L.W. van der Meij

dh. D.J. Schouten
mr. C.G. van der Staaij
ds. K. Visser
ds. W. van Vlastuin
ds. H. Zweistra

Stéphanos

Stichting Stéphanos, Adrianastraat 31,
2225 NV Katwijk aan Zee, tel. 071 - 401 69 30
info@stephanos.nl, www.stephanos.nl

Wegens periodieke aftreding ontstaat een vacature in de Raad van Toezicht van Cedrah. Daarom komen wij graag in contact met kandidaten voor de positie van

Lid Raad van Toezicht Portefeuille identiteit

De Raad van Toezicht van Cedrah houdt integraal toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting. De portefeuille identiteit heeft als specifiek aandachtspunt het - in relatie tot de kerkelijke achterban van de Stichting - stellen van kaders en toezien op het gedrag, spreken en handelen van management, medewerkers, vrijwilligers en bewoners conform de statutaire grondslag, het beleid en de richtlijnen vastgelegd in het Statuut Identiteit.

De Raad van Toezicht stelt de volgende eisen aan haar leden:

- voldoende affiniteit met de gezondheidszorg in het algemeen en de doelstelling van Cedrah in het bijzonder
- maatschappelijke betrokken en deel uitmakend van een functioneel netwerk
- beschikken over minimaal HBO werk- en denk-niveau
- onafhankelijk en kritisch zijn ten opzichte van de Raad van Bestuur en ten opzichte van de andere leden van de Raad van Toezicht onderling
- advies- en klankbordfunctie jegens de Raad van Bestuur

Voor de invulling van de portefeuille identiteit gelden de volgende specifieke eisen:

- belijdend en meelevend lid van de Gereformeerde Gemeenten (bij voorkeur ambtsdrager)
- bij voorkeur afkomstig uit het zorggebied van de vroegere Stichting Zorgverlening van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland
- bij gelijke geschiktheid wordt de voorkeur gegeven aan een kandidaat met financiële kennis en ervaring als aanvulling op de competenties van de huidige Raad van Toezicht

Informatie en sollicitatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer J.A. Nobel, voorzitter (0186-614023 of 06-212 514 67) of de heer P.M.D. Weijers, vice-voorzitter (06-212 278 74). Een informatiepakket is op te vragen bij het secretariaat (010-209 3048 of e.m.lie@cedrah.nl). Belangstellenden voor de functie (waarvoor een vergoeding geldt conform de richtlijnen van de NVTZ) worden uitgenodigd vóór D.V. 11 januari 2014 hun schriftelijke sollicitatie voorzien van CV te sturen naar de vicevoorzitter van de Raad van Toezicht, Koerillen 20, 2904 VL Capelle aan den IJssel of pmdweijers@kliksafe.nl.

OVER CEDRAH

Cedrah, de werknaam van de Stichting Zorgcentra uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in de regio Rotterdam, gevestigd te Capelle aan den IJssel, is een stichting die actief is in de ouderenzorg. De stichting is per 1 juli 2013 ontstaan uit een fusie van Cedrah, gevestigd te Capelle aan den IJssel en Stichting Zorgverlening, gevestigd te Middelburg. De stichting beheert 7 ouderenzorginstellingen verspreid over de provincies Zeeland en Zuid-Holland. Ruim 900 medewerkers verzorgen 420 intramurale en 150 extramurale cliënten. Tevens biedt de stichting huisvesting aan ouderen door exploitatie van 580 aanleun- en seniorenwoningen, verspreid over 9 locaties in het werkgebied. De centrale functies zijn gehuisvest in Capelle aan den IJssel (hoofdvestiging) en Middelburg (nevenvestiging). Voor meer informatie, zie www.cedrah.nl.

www.casafamiliasalland.nl

Wij wensen u goede feestdagen toe en alvast de beste wensen voor het nieuwe jaar. We hopen u DV volgend jaar (weer) op ons park te mogen verwelkomen!

Kerktelefoon Dktel **meeluister**
kastjes 8 stuks overcompleet.
06-33978459

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedings-ondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

JA, IK WIL...
EEN RIKKOERT RING GRATIS

SETPRIJS INCL.
DIAMANT € 1840,-

De voordeligste ring

GRATIS

U betaalt

€ 995,-*

* Prijswijzigingen voorbehouden.

Huiskerk: keuze uit meer dan 200 modellen.

UNIEKE TROUWRINGENGALERIE met meer dan 1000 ringen.

Exclusief dealer van o.a.: Acredo, Aller, Colom, Desiree, Martinshof, Saint Maurice.

Alle overige merken 10% KORTING: m.u.v. Acredo

HAVEN 1-13
SCHOONHOVEN
TEL (0182) 38 26 51

BURG. ROOSSTR. 22
LEKKERKERK
TEL (0180) 66 14 90

INFO@RIKKOERT.NL
WWW.RIKKOERT.NL

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

NIEUW!

14,90

ds. A. Schreuder

GIJ ZIET HET IMMERS

Dit boek wil een bezinning zijn op de vraag naar Gods hand in het lijden. De Heere wijst ons met betrekking tot het lijden een duidelijke weg waarin de mens in het lijden rust en vrede ontvangt voor zijn ziel.

Geb. 150 blz.

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl
info@indeknopgebroken.nl • telefoon: 06 - 49 49 94 99

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegraffenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Bed en Breakfast Jacolina
Ontspannen in eigen sfeer, in de Betuwe. Landelijke plek, comfortabele ruime kamers
www.benb-jacolina.nl

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Curadomi
thuiszorg

Thuis blijven wonen tot het laatst met **24-uurs palliatieve zorg**.

Onze christelijke zorgverleners zijn er graag voor u!

0900 258 2583
curadomi.nl

Curadomi is onderdeel van Lelie zorggroep

Antiquariaat - Taxaties - Veilingen - Boek & Cadeau

KOOLBOEKEN VOORDEELDAGEN

Van D.V. 20 december t/m 4 januari 2014
30-50% korting op al onze boeken uit ons

Antiquariaat

Uw bezoek is zeker de moeite waard

Kijk op www.koolboeken.nl voor onze voorraad

Hoofdweg 202, 6744 WR
Ederveen, 0318-574290

info@koolboeken.nl - www.koolboeken.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

2013: MARTELAREN WERELDWIJD

Eén op de 120 christenen komt om vanwege zijn/haar geloof!

Steun huisgemeenten in China

De Vervolgde Kerk verdient uw aandacht.
Bovenal uw gebeden.

1,2 miljoen christenen stierven in de achterliggende jaren in China! Uw hulp is dringend nodig.

Gedenk hen die in gevangenis kwijnen

U kunt uw gift overmaken op
NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China
Dank u.

Stichting China
Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Steek voor steek

Bleskensgraaf

Voor al uw haak- en breibenodigheden!

www.steekvoorsteek.com

(Wij verzorgen ook workshops.)

AANDACHT VOOR AMBTS-KLEDING

Speksnijder

AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl

Bergambacht - Veenendaal - Kampen

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn.** of **Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

verhuizen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75
www.kattenberg.nl

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66
www.rvlot.nl

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342 - 49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl

Nog beperkt in voorraad,
te koop aangeboden

Familieboek van het geslacht Hotting Vanaf 1505- tot heden.

Rijk geïllustreerd met foto's
voor € 39,50

Te bestellen bij J.van Dijk- Lisse.
Tel 06 51 606 914 of op
jacobvandijk@planet.nl

*Dagbesteding
In eigen sfeer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen- Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

5e Betuwse mannenzang
D.V. 7 februari 2014
Niet-ritmische psalmzang
www.betuwsemannenzang.webklik.nl

**Lekker uitwaaien
op Texel...** **99 euro***

De Verrassing Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
* vanaf prijs voor een midweek, geldig tot de meivakantie 2014

kliksafe

Nieuw

Kies het filter dat bij u past.

SELECT	PRO	FLEX
☐ Abortus ☐ Advertenties ☐ Alcohol en tabak ☐ Audio en video ☐ Games ☐ Intolerantie ☐ Medisch ☐ Wapens ☐ Webwinkels	☐ Abortus ☐ Advertenties ☐ Alcohol en tabak ☐ Audio en video ☐ Games ☐ Intolerantie ☐ Medisch ☐ Wapens ☐ Webwinkels	☐ Abortus ☐ Advertenties ☐ Alcohol en tabak ☐ Audio en video ☐ Games ☐ Intolerantie ☐ Medisch ☐ Wapens ☐ Webwinkels
☐ Facebook ☐ Google Plus ☐ Hyves ☐ Twitter	☒ Facebook ☐ Google Plus ☐ Hyves ☐ Twitter	☐ Facebook ☐ Google Plus ☐ Hyves ☐ Twitter
☐ Alle bewegende beelden ☐ Videoportal Kliksafe	☐ Alle bewegende beelden ☐ Videoportal Kliksafe	☐ YouTube ☐ Uitzendingmyst

Kliksafe heeft voor iedereen een passend filter, door uzelf in te stellen. Van strikte filtering tot ruime toegang. Dat bepaalt u zelf.

Dé provider van veilig internet.

Meer informatie?

Ga naar kliksafe.nl of bel (0341) 274 999.

Logisch.

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Steun gevraagd

Wist u dat in 2013:

- Meer dan 10.000 kinderen en jongeren de verenigingen bezochten?
- Bijna 7.000 kinderen en tieners naar een Bondsdag gingen?
- Ruim 11.000 gezinnen Daniël ontvingen?
- Gemiddeld 700 jongeren naar een Zin-in bijeenkomst kwamen?
- Bijna 2.000 kinderen en jongeren aan een Jeugdbond reis deelnamen?

Het werk van de Jeugdbond neemt nog steeds toe. Daarvoor is financiële steun nodig. Helaas zijn dit jaar de inkomsten (overbetalingen op Daniël, particuliere giften en het aantal donateurs) fors teruggelopen. Om de gestelde begrotingsdoelen te halen, doen wij vrijmoedig een beroep op uw steun. **Wilt u het werk van de Jeugdbond steunen door middel van een (extra) bijdrage?** De Jeugdbond ziet er naar uit dat de Heere het werk wil gebruiken tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

U kunt uw (extra) bijdrage overmaken op rekening NL43 RABO 0364 2790 95 t.n.v. Jeugdbond Ger. Gem. te Woerden, onder vermelding van (extra) bijdrage of geef via www.jbgg.nl/steun-ons/geef-een-gift.

Giften aan de Jeugdbond zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

www.jbgg.nl

ISRÆLDAG

Hartelijk welkom op D.V. vrijdag **27 december 2013**

in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente

Hardinxveld-Giessendam, Brooshoofdstraat 32

Aanvang 10.00 uur, vanaf 9.15 uur inloop met koffie

OCHTENDPROGRAMMA

- Openingswoord door ds. C.J. Meeuse
- **"Opdat zij barmhartigheid verkrijgen"**, De voortgang van het werk in Nazareth door Israëlwerker M. L. Dekker
- Muzikale medewerking van jongerenkoor Sjaloorn uit Rijssen

Pauze

- Koffie, thee en soep gratis
- Broodjes tegen betaling
- Te koop: boeken en kaarten

MIDDAGPROGRAMMA

- aanvang ca. 14.00 uur
- Deputaat ds. D. de Wit informeert u over de voortgang van het werk in Oost-Europa
- Panelgesprek met M.L. Dekker, ds. W. Silfhout en ds. D. de Wit
- Ds. A. Schot vertelt uit de geschiedenis van het Joodse volk

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

crèche voor kinderen

Net als vorig jaar is het voornemen een crèche te organiseren. Anders dan vorig jaar willen we u vragen te voren op te geven of u hiervan gebruik wilt maken. Dat helpt bij de voorbereiding en bij de keuze voor een locatie. Opgave kan telefonisch of per e-mail bij de koster van Hardinxveld, dhr. A. Petersen, 0184 415950, ajpetersen@kliksafe.nl

Het belooft een boeiende dag te worden.

Graag ontmoeten wij u op D.V. 27 december!

Meer parkeermogelijkheden op een paar minuten loopafstand:

- straat Bellefleur bij scholen

- Buitendams 384, kerkgebouw OGG